

COMISIA EUROPEANĂ

Bruxelles, 7.9.2011
COM(2011) 540 final

2011/0238 (COD)

Propunere de

DECIZIE A PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI A CONSILIULUI

**de instituire a unui mecanism de schimb de informații cu privire la acordurile
interguvernamentale dintre statele membre și țări terțe în domeniul energiei**

EXPUNERE DE MOTIVE

Consiliul European din 4 februarie 2011 a concluzionat că este necesară o mai bună coordonare a activităților Uniunii și statelor membre în vederea asigurării coerenței în relațiile externe ale UE în domeniul energetic cu principalele țări producătoare, de tranzit și consumatoare. Prin urmare, Consiliul a invitat statele membre să informeze Comisia, începând cu 1 ianuarie 2012, cu privire la toate acordurile lor bilaterale noi și existente în domeniul energetic încheiate cu țări terțe¹.

Prezenta propunere transformă concluziile Consiliului European într-un mecanism cu proceduri detaliate pentru schimbul de informații dintre statele membre și Comisie cu privire la acordurile interguvernamentale, respectiv la acordurile obligatorii din punct de vedere juridic încheiate între statele membre și țările terțe, care pot avea un impact asupra funcționării pieței interne a energiei sau asupra securității aprovizionării cu energie în Uniune.

Propunerea însoțește Comunicarea Comisiei cu privire la securitatea aprovizionării cu energie și cooperarea internațională intitulată „Politica energetică a UE: Angajarea în relații cu parteneri din afara frontierelor noastre”².

1. OBIECTIV POLITIC

Proporția de energie importată în Uniune este în continuă creștere³. Prin urmare, statele membre și societățile energetice sunt în căutarea unor noi surse de energie din afara UE. Negocierile cu furnizorii importanți de energie din țările terțe necesită în general un sprijin politic manifestat prin încheierea unor acorduri interguvernamentale între statele membre și țările terțe. În mod normal, aceste acorduri interguvernamentale se negociază bilateral și stau de multe ori la baza unor contracte comerciale mai detaliate.

Ca urmare a liberalizării piețelor de energie electrică și gaze din Uniunea Europeană, în special prin implementarea celui de-al treilea pachet legislativ din domeniul energetic⁴, statele membre și-au modificat substanțial legislația în materie. Respectarea acestor modificări de ordin legislativ nu se suprapune întotdeauna cu interesul comercial al furnizorilor de energie din țări terțe. Sub amenințarea unui posibil deficit de aprovizionare, statele membre sunt din ce în ce mai dispuse să accepte concesi în materie de reglementare în acordurile interguvernamentale pe care le încheie cu țările terțe, fapt care contravine legislației Uniunii în domeniul energetic. Atare concesi în materie de reglementare sunt de natură să compromită buna funcționare a pieței interne a energiei.

De exemplu, atunci când se încheie un acord interguvernamental pentru a sprijini proiectul de construcție a unei anumite conducte de gaz, acesta nu ar trebui să conțină nicio clauză prin care se rezervă dreptul unui anumit transportator de a contracta întreaga capacitate sau o parte din capacitatea conductei, cu excepția cazului în care o astfel de clauză este permisă în temeiul dreptului Uniunii în urma unei decizii favorabile luate de autoritățile de resort la nivel

¹ Această concluzie a fost confirmată de Consiliul Energie la 28 februarie 2011: „Un schimb de informații îmbunătățit și rapid între Comisie și statele membre, inclusiv informarea Comisiei de către statele membre cu privire la acordurile bilaterale noi și existente cu țări terțe în domeniul energiei”.

² COM(2011) 539.

³ Conform scenariilor pentru 2030, importurile totale de energie din țările terțe pot atinge 57%.

⁴ JO L 211, 14.8.2009.

național și la nivelul Uniunii în ceea ce privește o exceptare de la cerințele privind accesul terților, conținute în legislația Uniunii, și sub rezerva condițiilor specificate în această legislație. Altminteri, acordul va contraveni dreptului Uniunii și, în consecință, nu va oferi securitatea juridică de care au nevoie investitorii. În plus, proiectul de construcție a conductei nu va fi eligibil pentru finanțare din partea UE. De vreme ce statele membre nu pot modifica unilateral acordurile interguvernamentale încheiate cu țările terțe dacă se constată că anumite dispoziții conținute în acestea încalcă regulile pieței interne, acordurile interguvernamentale care conțin dispoziții ilegale pun statele membre într-o poziție conflictuală din perspectiva obligațiilor legale și amenință buna funcționare a pieței interne a energiei din Uniune. Prin urmare, statele membre nu trebuie să semneze aceste acorduri.

În plus, după cum s-a demonstrat cu ocazia disputei pe tema gazului dintre Federația Rusă și Ucraina în ianuarie 2009, atunci când piața internă nu funcționează corespunzător, UE este mai vulnerabilă în fața riscurilor la adresa securității aprovizionării. Prin urmare, este important ca statele membre și Comisia să cunoască volumul energiei și sursele de energie importate.

Pentru a rezolva aceste probleme, este important să se îmbunătățească schimbul de informații la nivelul statelor membre și între statele membre și Comisie cu privire acordurile interguvernamentale existente, aplicate provizoriu și viitoare. Acest lucru va facilita coordonarea la nivelul Uniunii și implementarea eficace a politicii energetice a Uniunii. În plus, va consolida poziția de negociere a statelor membre față de țările terțe, în vederea garantării securității aprovizionării, va sprijini buna funcționare a Uniunii și funcționarea pieței interne a energiei, va crea securitatea juridică necesară pentru deciziile investiționale și va face posibilă finanțarea proiectului de către UE. Creșterea transparenței cu privire la acordurile interguvernamentale va conduce, în ultimă instanță, la creșterea coerenței și consecvenței, într-un spirit de solidaritate, în relațiile energetice externe ale Uniunii și va permite statelor membre să beneficieze într-o mai mare măsură de ponderea politică și economică a Uniunii și de expertiza Comisiei în domeniul dreptului Uniunii. Din acest motiv, se prevede că statele membre pot solicita asistență din partea Comisiei în cursul negocierilor. Noul instrument va permite deci Comisiei să sprijine statele membre în mod concret.

2. OPȚIUNI DE POLITICĂ ȘI CONSULTĂRI CU PĂRȚILE INTERESATE

Dat fiind impactul economic și social limitat al prezentei propuneri, nu s-a considerat necesar să se efectueze o evaluare formală a impactului. Luând în considerare obiectivele politice formulate, Comisia a evaluat totuși o serie de opțiuni în vederea realizării transpunerii adecvate a concluziilor Consiliului European. Între 21 decembrie 2010 și 7 martie 2011 a avut loc o consultare publică cu privire la dimensiunea externă a politicii energetice a UE. Cu ocazia consultării, s-a adus în discuție necesitatea coordonării dintre statele membre și Comisie cu privire la acordurile interguvernamentale, cu scopul de a garanta securitatea aprovizionării și buna funcționare a pieței interne energetice a Uniunii. În total, au fost primite peste 90 de răspunsuri. Răspunsurile primite au evidențiat rolul important al Uniunii în promovarea unui cadru instituțional și juridic fiabil pentru a obține relații reciproc avantajoase cu principalii săi furnizori de energie și cu țările de tranzit. La 6 aprilie 2011, la Bruxelles a avut loc o reuniune cu experți în domeniul energetic.

Statu quo-ul

În prezent, Comisiei nu i se aduc la cunoștință majoritatea acordurilor interguvernamentale între statele membre și țările terțe, deoarece nu există obligația de a informa Comisia pe larg

cu privire la aceste acorduri⁵. În linii mari, Comisia estimează că între statele membre și țările terțe ar exista aproximativ 30 de acorduri interguvernamentale pentru petrol și aproximativ 60 pentru gaz⁶. Este probabil ca acestea să se refere fie la volumul de petrol sau gaze naturale importate în Uniune din țările terțe, fie la condițiile pentru aprovizionarea cu aceste volume prin infrastructuri fixe. Cu privire la acordurile interguvernamentale dintre statele membre și țări terțe privind energia electrică, numărul total este estimat ca fiind mai mic. Aceste acorduri includ așa-numitul acord BRELL RING între Belarus, Rusia, Estonia, Lituania și Letonia) privind operarea și utilizarea rețelelor în statele baltice. Este probabil să existe acorduri similare și cu țările din Balcani, unde rețelele țărilor terțe sunt conectate sincron la rețelele statelor membre ale Uniunii. Nu este posibil să se estimeze cu acuratețe regularitatea intervalelor la care sunt modificate aceste acorduri interguvernamentale și nici numărul acordurilor noi care pot fi încheiate. Statelor membre le lipsește, de asemenea, un mecanism prin care să țină pasul cu evoluția situației din cele 27 de state membre în acest domeniu. Cu toate că au fost deja adoptate unele cerințe în materie de transparență⁷, ele se referă numai la sectorul gazelor (acordurile interguvernamentale existente și noile acorduri, odată încheiate) și la schimbul de informații dintre Comisie și statele membre (nu la schimbul de informații între statele membre). Din aceste motive se consideră că nu s-a realizat transpunerea concluziilor Consiliului European. Situația actuală este așadar nesatisfăcătoare și Comisia consideră că este necesar să propună înființarea unui nou mecanism mai detaliat și mai amplu pentru schimbul de informații.

Un instrument juridic sau măsuri voluntare

Numai obligații clare cu privire la schimbul de informații privind acordurile interguvernamentale între statele membre, precum și între statele membre și Comisie, sunt capabile să asigure transparența necesară pentru coordonarea la nivelul Uniunii. În timp ce mecanismul propus include, de asemenea, elemente legislative cu caracter neobligatoriu precum elaborarea în comun a unor clauze standard, până în prezent măsurile voluntare nu s-au dovedit suficiente pentru a garanta tipul de schimb de informații necesar pentru a se asigura că acordurile încheiate între statele membre și țări terțe sunt legale și nu pun în pericol buna funcționare a pieței interne a energiei din Uniune. Prin urmare, un instrument juridic pentru schimbul obligatoriu de informații este singura opțiune care să garanteze că obiectivele politice formulate sunt îndeplinite. Forma cea mai adecvată a acestui instrument juridic este considerată a fi decizia⁸.

⁵ Singura obligație existentă este prevăzută la articolul 13 alineatul (6) din Regulamentul (CE) nr. 994/2010 al Parlamentului European și a Consiliului din 20 octombrie 2010 privind măsurile de garantare a securității aprovizionării cu gaz și de abrogare a Directivei 2004/67/CE (Regulamentul privind securitatea aprovizionării cu gaz natural), JO L 295, 12.11.2010, p. 1 – 22. Această dispoziție impune statelor membre obligația de a notifica Comisiei acordurile interguvernamentale în domeniul gazului. Acordurile interguvernamentale existente trebuie doar să fie notificate înainte de 3 decembrie 2011.

⁶ Luând în considerare cele câteva AIG cunoscute între statele membre și țări terțe, de exemplu privind gazoductul South Stream, această evaluare foarte conservatoare se efectuează în ipoteza că un număr de state membre au încheiat asemenea AIG cu principalii furnizori de petrol și gaz, în special în cazul în care acestea sunt transportate prin gazoducte.

⁷ A se vedea articolul 13 alineatul (6) din Regulamentul privind securitatea aprovizionării cu gaz.

⁸ Deși par posibile ambele variante (regulament și decizie), o decizie este considerată mai oportună fiindcă acest instrument juridic nu produce efecte la nivel individual, fiind adresat exclusiv statelor membre.

Domeniul de aplicare

În scopul de transpune cât mai exact concluziile Consiliului, se propune ca decizia să vizeze toate acordurile interguvernamentale existente, aplicate cu titlu provizoriu și noi, care ar putea avea un impact asupra funcționării pieței interne a energiei sau asupra securității aprovizionării cu energie în Uniune, aceste două aspecte fiind intrinsec legate. Este deosebit de important ca decizia să cuprindă toate acordurile interguvernamentale care au impact asupra furnizării de gaz, petrol sau energie electrică prin infrastructuri fixe (precum conducte și rețele) sau asupra cantității totale de energie importată în UE.

Calendarul adecvat pentru schimbul de informații

Informarea rapidă a celorlalte state membre și a Comisiei cu privire la viitoarele acorduri interguvernamentale pare să fie esențială. Cunoașterea integrală a conținutului acordurilor interguvernamentale care sunt deja în vigoare este, de asemenea, necesară. Prin urmare, se consideră util ca statele membre să informeze mai întâi Comisia cu privire la intenția lor de a deschide negocieri și să comunice versiunea ratificată a acordului interguvernamental. Comisia trebuie să aibă un rol central în difuzarea promptă a acestor informații către celelalte state membre, luând în considerare solicitările statelor membre pentru aplicarea tratamentului confidențial.

Cu toate acestea, fără un schimb de informații în timpul negocierilor, va fi dificil să se îndrume viitoarele acorduri interguvernamentale în direcția conformității cu legislația Uniunii în domeniul energetic și cu politica Uniunii privind securitatea aprovizionării. Un alt motiv important este faptul că s-ar rata ocazia de a garanta securitatea juridică în privința statutului și valabilității acordurilor interguvernamentale, necesară pentru realizarea proiectelor energetice majore și pentru obținerea finanțării aferente. Acest lucru ar fi în detrimentul investițiilor Uniunii și, în consecință, în detrimentul securității aprovizionării cu energie a Uniunii.

Actualul mecanism de control ex-post sub forma procedurilor în încălcarea dreptului Uniunii nu abordează această problemă în cel mai eficient mod⁹. Acest lucru se datorează faptului că, odată ce au fost semnate și, în special, după ce au fost ratificate acordurile interguvernamentale, statele membre nu pot să le modifice în mod unilateral în cazul în care se constată că anumite dispoziții conținute în acestea încalcă regulile pieței interne, ci trebuie să renegocieze acordurile interguvernamentale cu țările terțe respective. Așadar, se consideră a fi esențiale contactul permanent, schimbul de informații pe parcursul negocierilor și posibilitatea verificării compatibilității la cererea statului membru respectiv sau a Comisiei înainte de semnarea acordului interguvernamental. În plus, se propune ca statele membre să poată solicita asistență din partea serviciilor Comisiei în decursul negocierilor. Experiența acumulată prin intermediul acestor mecanisme de schimb ar trebui să permită elaborarea în comun a unor clauze standard voluntare pe care statele membre să le poată utiliza în viitoarele acorduri interguvernamentale. Utilizarea acestor clauze standard este de natură să contribuie la prevenirea conflictelor dintre acordurile interguvernamentale și dreptul Uniunii.

⁹ Trebuie remarcat faptul că notificarea acordurilor interguvernamentale existente nu ar împiedica Comisia să inițieze proceduri în încălcarea dreptului Uniunii, dacă este necesar, adică, în cazul în care se poate dovedi într-un anumit caz modul în care un anumit acord încalcă regulile pieței interne.

Un control ex-ante obligatoriu sau un mecanism mai flexibil de verificare a compatibilității

Nu se propune crearea unui mecanism obligatoriu exhaustiv de control ex-ante aplicabil tuturor acordurilor interguvernamentale pertinente, deoarece un astfel de mecanism impune o sarcină prea grea statelor membre și ar întârzia încheierea tuturor viitoarelor acorduri interguvernamentale cu cel puțin câteva luni.

În schimb, se consideră suficient un mecanism mai flexibil de verificare a compatibilității, în cadrul căruia Comisia, la cererea sa ori la cererea statului membru care negociază acordul interguvernamental, să evalueze compatibilitatea acordului negociat cu dreptul Uniunii înainte de semnarea acordului. În cazul în care o verificare a compatibilității a fost efectuată la cererea statului membru în cauză sau la cererea Comisiei, pentru a nu întârzia în mod nejustificat negocierea, în absența unei opinii explicite a Comisiei în termen de patru luni, se consideră că Comisia nu a ridicat obiecții.

Opțiunea propusă va mări considerabil capacitatea Uniunii de a menține buna funcționare a pieței interne a energiei și va proteja securitatea aprovizionării cu energie și realizarea de proiecte energetice majore prin utilizarea coordonată și eficientă a puterii de negociere a Uniunii. În acest sens, efectele pozitive ale propunerii sunt mai importante decât sarcina suplimentară relativ limitată în ceea ce privește obligațiile în materie de transparență impuse statelor membre la negocierea cu țări terțe a acordurilor interguvernamentale.

3. ELEMENTELE JURIDICE ALE PROPUNERII

Scopul prezentei propuneri este de a transforma concluziile Consiliului European din 4 februarie 2011 într-un mecanism cu proceduri detaliate pentru schimbul de informații între statele membre și Comisie cu privire la acordurile interguvernamentale, pentru a facilita coordonarea la nivelul Uniunii, pentru a se garanta securitatea aprovizionării și buna funcționare a pieței interne a energiei a Uniunii, precum și pentru a se crea securitatea juridică necesară pentru deciziile investiționale.

La nivel individual, este dificil ca statele membre să asigure îndeplinirea acestor obiective politice. În prezent, statele membre nu dispun de suficiente informații pentru a cântări efectele generale ale acordurilor lor interguvernamentale asupra situației securității aprovizionării din UE. Propriile evaluări ale statelor membre cu privire la aplicarea corectă a normelor Uniunii în domeniul energiei în relație cu aceste acorduri interguvernamentale nu ar genera nici ele un nivel suficient de securitate juridică pentru investitori. Coordonarea la nivelul Uniunii, pe de altă parte, ar contribui la realizarea tuturor obiectivelor formulate. De vreme ce schimbul de informații propus va consolida poziția de negociere a statelor membre față de țările terțe, el va asigura implementarea corespunzătoare a normelor și politicilor Uniunii. Aceasta va permite înlocuirea unei perspective naționale asupra situației aprovizionării din UE cu o perspectivă colectivă. Utilizarea unor clauze standard elaborate în comun și verificarea propusă a compatibilității vor da investitorilor un nivel mai mare de securitate juridică în ceea ce privește compatibilitatea acordului interguvernamental cu legislația UE. Propunerea este, prin urmare, justificată din motive de subsidiaritate. De asemenea, propunerea respectă principiul proporționalității deoarece alternativele voluntare examinate nu garantează că poate avea loc un schimb de informații suficient pentru a se asigura că obiectivele politice sunt respectate.

Acordurile interguvernamentale sunt definite ca fiind toate acele acorduri obligatorii din punct de vedere juridic, încheiate între statele membre și țările terțe, care sunt susceptibile de a avea un impact asupra funcționării pieței interne a energiei sau asupra securității aprovizionării cu energie în UE.

Pentru a evita suprapunerile, acordurile interguvernamentale pentru care se prevede deja o notificare specifică către Comisie în alte acte legislative ale Uniunii sunt excluse din sfera propunerii, cu excepția acordurilor interguvernamentale care trebuie transmise Comisiei conform regulamentului privind securitatea aprovizionării cu gaz¹⁰. Se propune de asemenea ca noul mecanism să nu vizeze acordurile dintre operatorii comerciali, cu excepția cazului și numai în măsura în care acordul interguvernamental se referă în mod explicit la aceste acorduri comerciale.

Statele membre trebuie să transmită Comisiei, în termen de cel mult trei luni de la intrarea în vigoare a deciziei propuse, toate acordurile interguvernamentale existente și aplicate cu titlu provizoriu, dintre acestea și țări terțe. Comisia trebuie, de asemenea, să fie informată în cel mai scurt termen cu privire la intenția lor de a deschide negocieri cu privire la viitoare acorduri interguvernamentale sau de a modifica acordurile interguvernamentale existente. Comisia trebuie să fie informată periodic cu privire la negocieri. La cerere, Comisia participă la negocieri în calitate de observator. În acest context, statele membre au de asemenea dreptul de a solicita asistența Comisiei în decursul negocierilor lor cu țări terțe.

Odată ce acordul interguvernamental este ratificat, textul ratificat trebuie transmis Comisiei. Acordurile interguvernamentale trebuie transmise integral, inclusiv anexele lor, alte texte la care fac referire și toate modificările aduse acestora. Comisia va pune informațiile primite la dispoziția tuturor statelor membre, prin intermediul unei baze de date. Atunci când furnizează informații Comisiei, un stat membru poate indica dacă o parte a informațiilor din acordurile transmise trebuie considerate drept confidențiale.

Comisia facilitează coordonarea între statele membre cu scopul de a examina evoluția situației în ceea ce privește acordurile interguvernamentale, prin identificarea problemelor comune și a soluțiilor, și prin elaborarea clauzelor standard pe care statele membre le pot utiliza în viitoarele acorduri interguvernamentale.

În plus, Comisia, din proprie inițiativă și cel târziu în termen de patru săptămâni de la data la care a fost informată în legătură cu faptul că negocierile au fost închise sau la solicitarea statului membru care a negociat acordul interguvernamental, are dreptul de a evalua compatibilitatea acordului negociat cu dreptul Uniunii în scopul de a se asigura că acordul este legal. În acest caz, statele membre trebuie să transmită Comisiei acordul interguvernamental negociat integral înainte de semnarea sa. Comisia are la dispoziție o perioadă de evaluare de patru luni. În cazul în care a fost solicitată verificarea compatibilității, în lipsa unui aviz al Comisiei în cadrul acestei perioade de examinare, se consideră că Comisia nu a ridicat niciun fel de obiecții.

Comisia trebuie să elaboreze un raport cu privire la aplicarea deciziei propuse la patru ani de la data intrării în vigoare a acesteia.

¹⁰ Suprapunerile sunt evitate și în cazul regulamentului privind securitatea aprovizionării cu gaz, deoarece o notificare în conformitate cu normele mai detaliate prevăzute în această propunere ar îndeplini cerințele prevăzute în regulamentul privind securitatea aprovizionării cu gaz.

Decizia propusă va intra în vigoare în a douăzecea zi de la data publicării în Jurnalul Oficial.

4. IMPLICAȚIILE BUGETARE

Propunerea nu are implicații pentru bugetul Uniunii. Sarcina administrativă suplimentară limitată care revine Comisiei Europene nu implică niciun cost suplimentar.

Propunere de

DECIZIE A PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI A CONSILIULUI

de instituire a unui mecanism de schimb de informații cu privire la acordurile interguvernamentale dintre statele membre și țări terțe în domeniul energiei

PARLAMENTUL EUROPEAN ȘI CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, în special articolul 194,

având în vedere propunerea Comisiei Europene,

după transmiterea proiectului de act legislativ către parlamentele naționale,

având în vedere avizul Comitetului Economic și Social European¹¹,

având în vedere avizul Comitetului Regiunilor¹²,

hotărând în conformitate cu procedura legislativă ordinară,

întrucât:

- (1) Consiliul European a solicitat statelor membre să informeze Comisia, începând cu 1 ianuarie 2012, cu privire la toate acordurile lor bilaterale, noi și existente, încheiate cu țări terțe. Comisia trebuie să pună aceste informații la dispoziția tuturor celorlalte state membre într-o formă corespunzătoare, având în vedere necesitatea protecției informațiilor sensibile din punct de vedere comercial.
- (2) Dreptul Uniunii impune statelor membre să ia toate măsurile corespunzătoare pentru a asigura îndeplinirea obligațiilor care decurg din tratate sau care rezultă din actele instituțiilor Uniunii. Prin urmare, statele membre trebuie să evite sau să elimine toate incompatibilitățile dintre legislația Uniunii și acordurile internaționale încheiate între statele membre și țări terțe.
- (3) Buna funcționare a pieței interne a energiei necesită ca energia importată în Uniune din țările terțe să fie pe deplin reglementată de normele de instituire a pieței interne a energiei. O piață internă a energiei care nu funcționează corespunzător plasează UE într-o poziție vulnerabilă în ceea ce privește securitatea aprovizionării cu energie. Un grad ridicat de transparență cu privire la acordurile dintre statele membre și țările terțe în domeniul energiei ar permite Uniunii să adopte măsuri coordonate, într-un spirit de solidaritate, pentru a se asigura că aceste acorduri sunt conforme cu legislația Uniunii și asigură efectiv aprovizionarea cu energie.

¹¹ JO C, p. . .

¹² JO C, p. . .

- (4) Noul mecanism de schimb de informații trebuie să vizeze numai acordurile interguvernamentale susceptibile să exercite un impact asupra pieței interne a energiei sau asupra securității aprovizionării cu energie, deoarece aceste două aspecte sunt intrinsec legate. Acesta ar trebui să includă în special toate acordurile interguvernamentale care au impact asupra furnizării de gaz, petrol sau energie electrică prin infrastructuri fixe sau care au impact asupra cantității de energie importate în Uniune din țări terțe.
- (5) Acordurile interguvernamentale care trebuie notificate în toate elementele lor către Comisie pe baza altor acte ale Uniunii precum [Regulamentul (UE) nr. .../... al Parlamentului European și al Consiliului din ... de stabilire a unor dispoziții tranzitorii pentru acordurile bilaterale de investiții încheiate între state membre și țări terțe¹³] trebuie excluse din mecanismul de schimb de informații instituit prin prezenta decizie.
- (6) Scutirea de la obligația de notificare menționată nu trebuie să se aplice acordurile interguvernamentale care trebuie transmise Comisiei în conformitate cu articolul 13 alineatul (6) din Regulamentul (UE) nr. 994/2010 al Parlamentului European și al Consiliului din 20 octombrie 2010 privind măsurile de garantare a securității aprovizionării cu gaze naturale și de abrogare a Directivei 2004/67/CE a Consiliului¹⁴. Astfel de acorduri interguvernamentale cu țări terțe, care au un impact asupra dezvoltării și utilizării infrastructurilor de gaz și aprovizionării cu gaz, trebuie notificate în conformitate cu normele stabilite în prezenta decizie. Pentru a evita suprapunerile, o notificare prezentată în conformitate cu prezenta decizie trebuie considerată ca îndeplinind obligația de notificare prevăzută în Regulamentul (UE) nr. 994/2010.
- (7) Prezenta decizie nu trebuie să vizeze acordurile dintre entități comerciale, cu excepția cazului și numai în măsura în care acordurile interguvernamentale se referă în mod explicit la astfel de acorduri comerciale. Operatorii comerciali care negociază acorduri comerciale cu operatori din țări terțe pot totuși să solicite îndrumări din partea Comisiei, pentru evitarea posibilelor conflicte cu dreptul Uniunii.
- (8) Statele membre trebuie să înainteze Comisiei toate acordurile interguvernamentale existente și cele aplicate cu titlu provizoriu în sensul articolului 25 din Convenția de la Viena¹⁵, precum și cele noi.
- (9) Statele membre trebuie deja să notifice Comisiei intenția de a deschide negocieri cu privire la noi acorduri interguvernamentale sau modificări la acordurile interguvernamentale existente. Comisia trebuie să fie informată periodic cu privire la negocierile în curs. Comisia trebuie să aibă dreptul de a participa la negocieri în calitate de observator. Statele membre pot solicita de asemenea Comisiei să le acorde asistență în decursul negocierilor lor cu țările terțe.
- (10) Comisia trebuie, din proprie inițiativă sau la solicitarea statului membru care a negociat acordul interguvernamental, să aibă dreptul de a evalua compatibilitatea acordului negociat cu dreptul Uniunii înainte de semnarea acordului.

¹³ [COM (2010) 344 final, încă neadoptat].

¹⁴ JO L 295, 12.11.2010, p. 1.

¹⁵ Convenția de la Viena privind dreptul tratatelor, 1969.

- (11) Toate acordurile în formă finală care au fost ratificate și sunt vizate de prezenta decizie trebuie transmise Comisiei pentru ca toate celelalte state membre să beneficieze de informații complete.
- (12) Comisia trebuie să pună la dispoziția tuturor celorlalte state membre, în format electronic, toate informațiile primite. Comisia trebuie să respecte cererile statelor membre referitoare la tratamentul informațiilor (în special al informațiilor comerciale) transmise ca fiind confidențiale. Solicitățile de tratament confidențial nu trebuie să limiteze însă accesul Comisiei la informațiile confidențiale, deoarece Comisia trebuie să dispună de informații complete pentru propria sa evaluare. Solicitățile de tratament confidențial nu trebuie să aducă atingere dreptului de acces la documente, prevăzut de Regulamentul (CE) nr. 1049/2001 al Parlamentului European și al Consiliului din 30 mai 2001 privind accesul public la documentele Parlamentului European, ale Consiliului și ale Comisiei¹⁶.
- (13) Un schimb permanent de informații cu privire la acordurile interguvernamentale la nivelul Uniunii este de natură să favorizeze dezvoltarea celor mai bune practici. Pe baza celor mai bune practici, Comisia trebuie să recomande clauze standard pentru utilizarea în acordurile interguvernamentale dintre statele membre și țări terțe. Utilizarea acestor clauze standard cu caracter juridic neobligatoriu este de natură să excludă conflictele dintre acordurile interguvernamentale și dreptul Uniunii.
- (14) O mai bună cunoaștere reciprocă a acordurilor interguvernamentale existente și a celor noi ar trebui să permită o mai bună coordonare în materie de energie între statele membre și între statele membre și Comisie. Îmbunătățirea coordonării ar trebui să permită statelor membre să beneficieze pe deplin de pe urma ponderii politice și economice a Uniunii.
- (15) Mecanismul pentru schimbul de informații prevăzut în prezenta decizie nu trebuie să aducă atingere aplicării normelor Uniunii privind încălcările și concurența.

ADOPTĂ PREZENTA DECIZIE:

Articolul 1
Obiect și domeniu de aplicare

- (1) Prezenta decizie instituie un mecanism pentru schimbul de informații între statele membre și Comisie cu privire la acordurile interguvernamentale.
- (2) Acordurile interguvernamentale care se află deja în întregime sub incidența altor proceduri de notificare specifice reglementate de legislația Uniunii, cu excepția acordurilor interguvernamentale care trebuie transmise Comisiei în conformitate cu articolul 13 alineatul (6) din Regulamentul (CE) nr. 994/2010, nu intră sub incidența prezentei decizii.

¹⁶ JO L 8, 12.1.2001, p. 28.

Articolul 2

Definiții

În sensul prezentei decizii, se aplică următoarele definiții:

1. „acorduri interguvernamentale” înseamnă orice acorduri obligatorii din punct de vedere juridic, încheiate între statele membre și țări terțe, care pot să aibă un impact asupra funcționării pieței interne a energiei sau asupra securității aprovizionării cu energie în Uniune;
2. „acorduri interguvernamentale existente” înseamnă acorduri interguvernamentale care au intrat în vigoare înainte de data intrării în vigoare a prezentei decizii.

Articolul 3

Schimbul de informații între Comisie și statele membre

(1) Statele membre transmit integral Comisiei toate acordurile interguvernamentale existente și aplicate cu titlu provizoriu, încheiate între statele membre și țări terțe, inclusiv anexele la acorduri și alte texte la care se referă, precum și toate modificările aduse acestora, în termen de cel mult trei luni de la data intrării în vigoare a prezentei decizii. Comisia trebuie să pună la dispoziția tuturor celorlalte state membre, în format electronic, toate documentele primite. Acordurile interguvernamentale existente sau aplicate provizoriu care au fost deja comunicate Comisiei în conformitate cu Regulamentul (UE) nr. 994/2010 la data intrării în vigoare a prezentei decizii, care respectă cerințele de la prezentul alineat, se consideră a fi comunicate în sensul prezentei decizii.

(2) În cazul în care un stat membru intenționează să deschidă negocieri cu o țară terță în vederea modificării unui acord interguvernamental existent sau pentru a încheia un nou acord interguvernamental, statul membru respectiv informează Comisia în scris cu privire la intențiile sale cât mai curând posibil înainte de deschiderea preconizată a negocierilor. Informațiile furnizate Comisiei trebuie să cuprindă documentele relevante, o identificare a dispozițiilor care urmează a fi abordate în cadrul negocierilor, obiectivele negocierilor și alte informații relevante. În cazul modificării unui acord existent, dispozițiile care urmează să fie renegociate trebuie să fie menționate în informațiile furnizate Comisiei. Comisia pune la dispoziția statelor membre informațiile primite, în format electronic. Statul membru în cauză trebuie să informeze periodic Comisia cu privire la derularea negocierilor. La cererea Comisiei sau a statului membru în cauză, Comisia poate participa la negocieri în calitate de observator.

(3) La ratificarea unui acord interguvernamental sau a unei modificări a unui acord interguvernamental, statul membru în cauză trebuie să transmită Comisiei acordul sau modificarea acordului, inclusiv anexele la acord și alte texte la care aceste acorduri sau modificări se referă explicit. Comisia pune documentele primite la dispoziția tuturor celorlalte state membre în format electronic, cu excepția părților confidențiale identificate în conformitate cu articolul 7.

Articolul 4

Asistență din partea Comisiei

În cazul în care un stat membru informează Comisia, în conformitate cu articolul 3 alineatul (2) cu privire la intenția sa de a deschide negocieri în vederea modificării unui acord

interguvernamental existent sau pentru a încheia un nou acord interguvernamental, statul membru respectiv poate solicita asistența Comisiei în cadrul negocierilor cu țara terță.

Articolul 5

Controlul ex-ante al compatibilității

Comisia poate să evalueze compatibilitatea acordului negociat cu dreptul Uniunii înainte de semnarea acordului, fie din proprie inițiativă în termen de maximum patru săptămâni după ce a fost informată cu privire la încheierea negocierilor, fie la solicitarea statului membru care a negociat acordul interguvernamental. În cazul în care Comisia sau statul membru în cauză solicită o astfel de evaluare ex-ante a compatibilității cu legislația Uniunii a acordului interguvernamental negociat, proiectul de acord interguvernamental negociat și încă nesemnat trebuie înaintat Comisiei spre examinare. Statul membru în cauză trebuie să se abțină de la semnarea acordului o perioadă de patru luni de la data transmiterii proiectului de acord interguvernamental. În acord cu statul membru în cauză, perioada de examinare poate fi prelungită. Atunci când se solicită controlul compatibilității, în lipsa unui aviz al Comisiei în termenul de examinare, se consideră că Comisia nu a ridicat obiecții.

Articolul 6

Coordonarea cu statele membre

(1) Comisia facilitează coordonarea între statele membre cu scopul de a:

- (a) analiza evoluțiile în ceea ce privește acordurile interguvernamentale;
- (b) identifica problemele comune legate de acordurile interguvernamentale și de a stabili măsurile adecvate de soluționare a acestor probleme;
- (c) pe baza celor mai bune practici, de a elabora clauzele standard a căror utilizare ar garanta deplina conformitate a viitoarelor acorduri interguvernamentale cu legislația în materie de energie a Uniunii.

Articolul 7

Confidențialitate

Dacă se furnizează informații Comisiei în conformitate cu articolul 3, statul membru poate indica dacă vreo parte a informațiilor, în special a informațiilor comerciale, trebuie considerată confidențială și dacă informațiile furnizate pot fi comunicate altor state membre. Comisia respectă aceste indicații. Solicitățile de tratament confidențial nu limitează accesul Comisiei la informațiile confidențiale.

Articolul 8

Revizuire

(1) La patru ani de la intrarea în vigoare, Comisia trebuie să prezinte Parlamentului European, Consiliului și Comitetului Economic și Social European un raport privind aplicarea prezentei decizii.

(2) Raportul evaluează în special dacă această decizie prevede un cadru suficient pentru a asigura conformitatea deplină a acordurilor interguvernamentale cu dreptul Uniunii și un nivel înalt de coordonare între statele membre cu privire la acordurile interguvernamentale.

Articolul 9
Intrare în vigoare

Prezentul regulament intră în vigoare în a douăzecea zi de la data publicării în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*.

Articolul 10
Destinatari

Prezenta decizie se adresează statelor membre.

Adoptată la

Pentru Parlamentul European,
Președintele

Pentru Consiliu,
Președintele